

Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh Thái Bình đối với công tác thanh niên - thực trạng và giải pháp

VŨ THỊ HOÀNG ANH

Tỉnh Đoàn thanh niên Thái Bình; Email:vuhoanganh6789@gmail.com

Tóm tắt: Thực hiện chủ trương của Đảng về công tác thanh niên, thời gian qua, Đảng bộ tỉnh Thái Bình đã có nhiều cố gắng trong lãnh đạo, công tác thanh niên, tạo môi trường cho thanh niên được rèn luyện, cống hiến, trưởng thành, góp phần to lớn vào sự nghiệp cách mạng của đất nước nói chung, xây dựng quê hương Thái Bình nói riêng ngày càng giàu đẹp, văn minh. Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, trong lãnh đạo công tác thanh niên của Đảng bộ tỉnh Thái Bình còn tồn tại một số hạn chế, đòi hỏi phải có những giải pháp kịp thời để khắc phục.

Từ khóa: Tỉnh ủy Thái Bình; lãnh đạo; công tác thanh niên; giải pháp.

Trong tiến trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Đảng ta luôn đề cao vai trò, vị trí của thanh niên, xác định thanh niên là lực lượng xung kích cách mạng, công tác thanh niên là vấn đề sống còn của dân tộc. Đảng đã đề ra nhiều chủ trương nhằm giáo dục, đào tạo, bồi dưỡng, tổ chức thanh niên thành lực lượng hùng hậu, trung thành, kế tục sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc. Ở bất cứ giai đoạn nào, các thế hệ thanh niên đều hoàn thành xuất sắc sứ mệnh của mình. Trong giai đoạn hiện nay, trước sự tác động đa chiều của quá trình hội nhập hóa, quốc tế hóa, tình hình thanh niên và công tác thanh niên đang đặt ra những vấn đề mới mang tính cấp bách, đòi hỏi Đảng phải không ngừng đổi mới và tăng cường sự lãnh đạo đối với công tác thanh niên.

Tỉnh Thái Bình hiện có 311.982 thanh niên trong độ tuổi từ 16 - 30, chiếm gần 17,1% dân số và khoảng 28,7% lực lượng lao động toàn tỉnh⁽¹⁾, đây là lực lượng lao động dồi dào, có vị trí quan trọng trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Thời gian qua, Đảng bộ tỉnh Thái Bình đã lãnh đạo, chỉ đạo các cấp ủy đảng, các ban, ngành, đoàn thể tăng cường, phát huy vai trò, trách nhiệm trong thực hiện công tác thanh niên.

1. Thành tựu, hạn chế trong lãnh đạo công tác thanh niên hiện nay của tỉnh Thái Bình

Thành tựu

Thứ nhất: Đảng bộ tỉnh thường xuyên lãnh đạo, chỉ đạo các cấp ủy, chính quyền, các ban ngành, đoàn thể.

Ngay sau khi Ban Chấp hành Trung ương Đảng

ban hành Nghị quyết số 25-NQ/TW, ngày 25/7/2008 về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa”, Chỉ thị số 42 CT/TW, ngày 24/3/2015 về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ, giai đoạn 2015 - 2030”, Đảng bộ tỉnh Thái Bình đã ban hành hệ thống các văn bản như: Chương trình hành động số 22-CTr/TU, ngày 16/10/2008 về việc thực hiện Nghị quyết số 25-NQ/TW, Thông báo kết luận số 487-TB/TU, ngày 24/4/2009 về Chương trình phát triển thanh niên đến năm 2015, Thông tri số 44-TT/TU ngày 23/6/2015 về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015 - 2030”, Nghị quyết số 04-NQ/TU, ngày 30/01/2019 về “Tăng cường giáo dục, phát huy truyền thống văn hóa, văn hiến, yêu nước, cách mạng của quê hương Thái Bình cho cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân”... và tập trung chỉ đạo cấp ủy các cấp, các ban xây dựng Đảng, Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể đồng bộ triển khai thực hiện.

Thứ hai: trong công tác tuyên truyền, tạo môi trường thực tiễn giáo dục, rèn luyện thanh niên.

Đảng bộ tỉnh Thái Bình chỉ đạo các cấp, các ngành tăng cường công tác giáo dục lý tưởng chính trị, đạo đức lối sống văn hóa, ý thức công dân cho thanh niên, tuyên truyền về đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tổ chức học tập, nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng

Hồ Chí Minh, học tập lý luận cho đoàn viên thanh niên, các chủ trương, chính sách của tỉnh... Nhiều cách làm sáng tạo, hiệu quả, phù hợp với thanh niên được triển khai, tiêu biểu như: hội thi “Nhật ký thanh niên làm theo lời Bác”, “Sổ vàng thanh niên làm theo lời Bác”, tủ sách học tập và làm theo lời Bác, Liên hoan “Thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác” các cấp, tổ chức “Giờ học toàn tỉnh”, tuần phim tuổi trẻ với Bác Hồ, cuộc vận động “Tuổi trẻ với pháp luật”, khai thác và sử dụng hiệu quả các trang điện tử, mạng xã hội với các chuyên mục “Tuổi trẻ Thái Bình mỗi ngày một tin tốt, mỗi tuần một câu chuyện đẹp”... đã lan tỏa các giá trị tích cực, góp phần hình thành lối sống đẹp, có ích trong thanh niên, khắc phục tình trạng “nhặt Đảng, khô Đoàn, xa rời chính trị”, tăng sức đề kháng cho thanh niên trước những tin xấu độc, giả mạo trên không gian mạng. Từ năm 2017 - 2022, toàn tỉnh tổ chức được 892 lớp tuyên truyền về chủ trương, nghị quyết của Đảng với trên 241.600 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia⁽²⁾; từ năm 2015 - 2021, toàn tỉnh có 813 thanh niên đạt danh hiệu “Thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác” các cấp⁽³⁾.

Dưới sự lãnh đạo trực tiếp, định hướng hoạt động của cấp ủy, chính quyền, sự phối hợp của các ban, ngành, đoàn thể, các tổ chức của thanh niên đã tích cực triển khai hiệu quả các phong trào hành động cách mạng: “Thanh niên tình nguyện”, “Tuổi trẻ sáng tạo”, “Tuổi trẻ xung kích bảo vệ Tổ quốc”, chương trình “Đồng hành với thanh niên trong học tập”, “Đồng hành với thanh niên khởi nghiệp, lập nghiệp”, “Đồng hành với thanh niên rèn luyện và phát triển kỹ năng trong cuộc sống, nâng cao thể chất, đời sống văn hóa tinh thần”... góp phần hình thành lớp thanh niên có phẩm chất đạo đức, có trí thức, sức khỏe, có tư duy năng động sáng tạo. Nhiều công trình, có ý nghĩa thiết thực, thể hiện trách nhiệm của tuổi trẻ với cộng đồng. Từ năm 2017 - 2022, Đoàn thanh niên toàn tỉnh tặng 57.255 suất quà, 20.015 suất học bổng cho các em (trị giá 30 tỷ đồng); tổ chức 142 đợt khám chữa bệnh, cấp phát thuốc miễn phí cho hơn 9.000 đối tượng (trị giá 2,8 tỷ đồng); tổ chức 194 đợt hiến máu tình nguyện thu được 16.241 đơn vị máu⁽⁴⁾.

Thứ ba: trong công tác chăm lo, hỗ trợ tạo điều kiện thuận lợi cho thanh niên.

Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 21/KH-UBND, ngày 25/01/2021 triển khai thi hành

Luật Thanh niên, Chương trình phát triển thanh niên tỉnh Thái Bình giai đoạn 2021 - 2030 với 6 mục tiêu, 8 giải pháp, quy định cụ thể trách nhiệm từng ngành dành cho công tác thanh niên. Hàng năm, cấp ủy, chính quyền các cấp xây dựng kế hoạch thực hiện chương trình công tác năm, trong đó có nhiệm vụ về thực hiện công tác thanh niên, ban hành quy chế và lịch làm việc định kỳ để nghe Đoàn thanh niên. Các thiết chế văn hóa xã hội phục vụ nhu cầu của thanh niên ngày càng được hoàn thiện, tăng dần về số lượng, nâng cao về chất lượng. Hiện nay 100% xã, phường, thị trấn có nhà văn hóa và khu thể thao, 410 sân vận động, 868 sân bóng đá mini, 550 sân bóng chuyền, 330 sân bóng rổ, 742 sân cầu lông, 322 nhà tập luyện và thi đấu thể thao đa năng, 61 bể bơi⁽⁵⁾. Trên lĩnh vực giáo dục, hỗ trợ học sinh, sinh viên nghèo vay vốn để học tập, đầu tư xây dựng cơ sở vật chất phục vụ sự nghiệp giáo dục được đẩy mạnh. Từ năm 2015 - 2020, toàn tỉnh đã huy động trên 1.000 tỷ đồng đầu tư xây dựng cơ sở vật chất trường học, đưa vào sử dụng 1.497 phòng học, phòng chức năng, mua sắm bổ sung trang thiết bị dạy học⁽⁵⁾. Trên lĩnh vực lao động việc làm, Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành các chủ trương, chính sách thuận lợi cho thanh niên như: hỗ trợ vay vốn sản xuất, mở cửa thu hút vốn đầu tư, hỗ trợ thanh niên xuất khẩu lao động, nâng cao chất lượng đào tạo nghề và tạo việc làm bền vững cho thanh niên, phát triển nguồn nhân lực trẻ chất lượng cao... đã tạo cơ hội về việc làm, đáp ứng nhu cầu đời sống ngày càng cao cho thanh niên. Tính đến năm 2022, toàn tỉnh đã có 08 CLB Thanh niên phát triển kinh tế cấp huyện; 92 CLB Thanh niên phát triển kinh tế cấp xã; trên 700 mô hình thanh niên phát triển kinh tế tiêu biểu⁽⁶⁾.

Thứ tư: trong công tác chăm lo xây dựng các tổ chức thanh niên vững mạnh, đào tạo, quy hoạch và sử dụng cán bộ trẻ

Đảng bộ tỉnh Thái Bình đã xây dựng Đề án quy hoạch, đào tạo, bố trí, sử dụng cán bộ Đoàn, bồi dưỡng nguồn cán bộ trẻ theo giai đoạn cụ thể, thực hiện việc sắp xếp, luân chuyển, trẻ hóa đội ngũ cán bộ Đoàn theo Quyết định số 289-QĐ/TW, ngày 08/02/2010 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về việc ban hành Quy chế cán bộ Đoàn TNCS Hồ Chí Minh. Công tác tuyển dụng cán bộ Đoàn tại các cơ quan chuyên trách của Đoàn các cấp được đảm bảo theo

Quy chế cán bộ Đoàn TNCS Hồ Chí Minh. Qua việc luân chuyển, điều động, bố trí, sử dụng cán bộ hợp lý, nhiều cán bộ Đoàn đã trưởng thành, được luân chuyển và giữ các vị trí quan trọng trong hệ thống chính trị. Cấp ủy chú trọng công tác đào tạo, bồi dưỡng, chuẩn hóa quy định về trình độ lý luận chính trị, coi trọng công tác phát triển Đảng từ đoàn viên ưu tú. Hàng năm toàn tỉnh giới thiệu 1.936 đoàn viên cho Đảng xem xét kết nạp, từ 2018 - 2022, toàn tỉnh kết nạp Đảng cho 8.347 đoàn viên ưu tú⁽⁷⁾.

Hạn chế và nguyên nhân

Sự lãnh đạo, chỉ đạo của một số cấp ủy đảng đối với công tác thanh niên thiếu cụ thể và nhất quán. Một số nơi chưa thực sự coi trọng, tin tưởng giao việc cho thanh niên, có biểu hiện bao biện làm thay, cầm tay chỉ việc; có nơi khoán trắng công tác thanh niên cho tổ chức Đoàn. Việc cụ thể hóa Chỉ thị, Nghị quyết của cấp ủy cấp trên còn chậm, chính sách về công tác thanh niên chưa theo kịp với sự vận động, phát triển của thanh niên. Một số cán bộ, đảng viên thiếu kiến thức về công tác thanh niên, chưa kịp thời nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của thanh niên. Sự phối hợp giữa các cấp ủy, chính quyền, giữa các ban, ngành, đoàn thể nhiều nơi còn mang tính hình thức, chưa thường xuyên. Công tác quy hoạch, đào tạo bồi dưỡng cán bộ Đoàn chưa được quan tâm đúng mức, dẫn đến tình trạng hụt hẫng, bị động, chắp vá. Việc thực hiện Quy chế cán bộ Đoàn TNCS Hồ Chí Minh còn lúng túng, bị động, chưa kịp thời bố trí, sắp xếp công tác của cán bộ Đoàn khi đến tuổi theo quy định gây ảnh hưởng tới tâm lý của cán bộ Đoàn. Cấp ủy Đảng ở nhiều nơi còn xem nhẹ công tác kiểm tra, giám sát, sơ kết, tổng kết thực tiễn, rút kinh nghiệm.

Nguyên nhân của những hạn chế khuyết điểm trên do sự tác động tổng hợp của các yếu tố khách quan lẫn chủ quan. Tình hình thế giới, khu vực và trong nước diễn biến phức tạp, khó lường. Các thế lực thù địch, phản động, dùng mọi thủ đoạn tinh vi chống phá Đảng, Nhà nước, xúi giục, lôi kéo, kích động làm sa sút lý tưởng, đạo đức, lối sống, niềm tin của thế hệ trẻ vào sự lãnh đạo của Đảng. Tình trạng thanh niên đi làm ăn xa, phân tán nên công tác vận động, tập hợp đoàn kết thanh niên gặp không ít khó khăn. Một số cấp ủy và cán bộ lãnh đạo chưa nhận thức đúng đắn, đầy đủ về vị trí, vai trò của thanh niên, chưa có sự quan tâm đúng mức tới công tác thanh niên. Việc đổi

mới nội dung và phương thức lãnh đạo của các cấp ủy đối với công tác thanh niên chưa sáng tạo, chưa kịp thời. Cán bộ phụ trách thanh niên hoặc tham mưu công tác thanh niên còn hạn chế về trình độ, năng lực, kinh nghiệm dẫn đến việc lúng túng trong công tác tham mưu, lãnh đạo, chỉ đạo.

2. Một số giải pháp nhằm tăng cường sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh Thái Bình đối với công tác thanh niên thời gian tới

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy, chính quyền, các đoàn thể xã hội, cán bộ, đảng viên và tầng lớp nhân dân về vị trí, vai trò của thanh niên và công tác thanh niên.

Đảng bộ tỉnh Thái Bình cần chú trọng việc chỉ đạo, quán triệt các quan điểm của Đảng về công tác thanh niên; nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp, các ngành, của cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân về vị trí, vai trò của thanh niên và tầm quan trọng của công tác thanh niên. Xác định việc chăm lo xây dựng tổ chức Đoàn Thanh niên là xây dựng Đảng trước một bước, cần tăng cường sự lãnh đạo trực tiếp của cấp ủy đối với tổ chức Đoàn thanh niên cùng cấp, thường xuyên nắm bắt, kiểm tra, giám sát hoạt động của Đoàn thanh niên, kịp thời giải quyết những kiến nghị, đề xuất chính đáng của thanh niên. Việc định hướng nội dung hoạt động của công tác thanh niên phải xác định là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên gắn với chương trình công tác của cấp ủy. Trong quá trình lãnh đạo, cần định hướng về chính trị, tư tưởng, phải tôn trọng tính độc lập, sáng tạo của tổ chức thanh niên, tránh tình trạng áp đặt, cầm tay chỉ việc.

Hai là, đổi mới nội dung, phương thức lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh Thái Bình đối với công tác thanh niên.

Đổi mới nội dung lãnh đạo công tác thanh niên là giải pháp quan trọng để tăng cường sự lãnh đạo, nâng cao sức chiến đấu của toàn Đảng bộ, đảm bảo sự lãnh đạo toàn diện, đúng đắn đối với toàn bộ hệ thống chính trị và công tác thanh niên. Tự chỉnh đốn Đảng gắn với đấu tranh để khắc phục, sửa chữa những hạn chế, yếu kém trong công tác chỉ đạo, định hướng nội dung hoạt động, đề ra những giải pháp kịp thời, đáp ứng yêu cầu, nguyện vọng của thanh niên. Nội dung lãnh đạo công tác thanh niên phải gắn liền với sự thay đổi của thời đại, chú trọng công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho thanh niên, tăng cường vai trò của hệ thống chính trị và vai trò quản lý của Nhà nước về

công tác thanh niên. Kết hợp chặt chẽ việc xây dựng, ban hành Nghị quyết về công tác thanh niên gắn liền với việc chỉ đạo tổ chức thực hiện, tăng cường theo dõi, kiểm tra, tổng kết; lựa chọn cán bộ thật sự uy tín, đầy đủ phẩm chất, năng lực, chuyên môn nghiệp vụ để thực hiện công tác thanh niên. Quan tâm phát triển tạo nguồn, đưa những cán bộ có trình độ, có khả năng phát triển vào quy hoạch, đào tạo cao hơn để đáp ứng với yêu cầu của thời kỳ mới.

Ba là, tăng cường lãnh đạo chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể và toàn xã hội đối với công tác thanh niên.

Cấp ủy các cấp chỉ đạo xây dựng quy chế phối hợp hoạt động giữa chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể và toàn xã hội nhằm thực hiện tốt công tác giáo dục, chăm lo, bồi dưỡng, tạo điều kiện cho thanh niên phát triển toàn diện, đáp ứng các nhu cầu, nguyện vọng chính đáng của thanh niên. Cơ chế phối hợp phải phù hợp với tình hình thực tiễn của mỗi địa phương, đơn vị, đặc thù của từng đối tượng thanh niên. Trên cơ sở lãnh đạo toàn diện của Đảng về công tác thanh niên, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể xã hội phải thường xuyên phối hợp nâng cao vai trò nòng cốt của Đoàn thanh niên; chú trọng phát huy vai trò của các chủ thể xã hội (gia đình, nhà trường, khu tổ dân phố...) cùng phối hợp trong công tác chăm sóc, giáo dục thế hệ trẻ, giúp thanh niên hiểu và có trách nhiệm, nghĩa vụ đối với Đảng, Nhà nước, nhân dân và toàn xã hội.

Bốn là, nâng cao chất lượng hoạt động của tổ chức cơ sở Đảng và đảng viên, chất lượng các cơ quan tham mưu, giúp việc trong công tác thanh niên.

Các cấp ủy Đảng, cán bộ, đảng viên cần quán triệt sâu sắc quan điểm của Đảng về công tác thanh niên trong tình hình mới, đánh giá khách quan, khoa học về tình hình thanh niên. Tích cực tham gia, đồng hành với thanh niên trong mọi hoạt động để làm tốt vai trò định hướng, lãnh đạo, chỉ đạo. Mỗi cán bộ, đảng viên nhất là người đứng đầu phải tiên phong, gương mẫu, thực hiện nghiêm túc các quy định, chính sách của Đảng, Nhà nước, thường xuyên quan tâm, gần gũi, thanh niên; tự trau dồi, tích lũy kiến thức, chuyên môn, nghiệp vụ, tu dưỡng đạo đức, phẩm chất cách mạng để tạo niềm tin, uy tín và trình độ trong thực hiện công tác thanh niên.

Chú trọng xây dựng, củng cố tổ chức Đoàn thanh

niên, thực hiện kiên toàn đồng bộ hệ thống bộ máy tổ chức của Đoàn thanh niên các cấp; đào tạo bồi dưỡng cán bộ Đoàn, nâng cao chất lượng đoàn viên; đa dạng hóa nội dung, hình thức hoạt động của Đoàn; thực hiện tốt chính sách cán bộ Đoàn. Mỗi tổ chức cơ sở Đoàn cần nâng cao tính chủ động, linh hoạt trong công tác tham mưu, tranh thủ tối đa sự phối hợp của các ban, ngành, đoàn thể để công tác thanh niên được xã hội hóa một cách sâu rộng và hiệu quả.

Năm là, quan tâm đầu tư, xây dựng cơ sở vật chất, các phương tiện, thiết chế văn hóa phục vụ công tác thanh niên.

Quan tâm đầu tư, xây dựng cơ sở vật chất, các phương tiện cần thiết và thiết chế văn hóa phục vụ công tác thanh niên được xác định là một trong những giải pháp quan trọng. Do đó, các cấp cần huy động, sử dụng và phân bổ các nguồn kinh phí một cách hợp lý, có hiệu quả thiết thực cho công tác thanh niên. Việc tạo môi trường an toàn, lành mạnh với các phương tiện, cơ sở vật chất tiến bộ, hiện đại sẽ góp phần to lớn trong việc phát triển thể lực và tư duy của thế hệ trẻ. Cần và quan tâm thanh niên ở khu vực nông thôn, khó khăn, các thanh niên yếu thế trên địa bàn tỉnh để có sự phát triển đồng đều hơn.

Sáu là, tăng cường kiểm tra, giám sát; khen thưởng, kỷ luật; sơ kết, tổng kết công tác thanh niên.

Công tác kiểm tra, giám sát, sơ kết, tổng kết sẽ bám sát được tình hình thực tế, chỉ ra những kết quả đạt được và những mặt còn hạn chế, vướng mắc, khó khăn, do đó cần nâng cao hơn nữa vai trò, trách nhiệm trong lãnh đạo, chỉ đạo công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy, tổ chức đảng và ủy ban kiểm tra các cấp về công tác thanh niên; nghiên cứu ban hành quy định, chế độ về việc kiểm tra, giám sát đối với các tổ chức Đoàn về công tác thanh niên./.

(1), (2), (6), (7), (4) Đại hội Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tỉnh Thái Bình lần thứ XVIII, nhiệm kỳ 2022 - 2027, Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Tỉnh đoàn khóa XVII trình tại Đại hội Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tỉnh Thái Bình lần thứ XVIII, nhiệm kỳ 2022 - 2027, tháng 9/2022, tr.20, 2, 8, 14, 5.

(3), Ban Thường vụ Tỉnh đoàn Thái Bình, Báo cáo sơ kết 05 năm thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị về đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, tháng 5/2021, tr.3.

(5), (6) Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh Thái Bình lần thứ XX, Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Thái Bình lần thứ XX, tháng 12/2020, tr.36, 35.